

Akwụkwọ Daniel — Nke Nari na Iri Ise na Asaa

Imeghe Nkọwa Ihe Nnabata amụma nke Sairos n'Akwụkwọ Daniel

Jeff Pippenger

2024-03-25

N'amaokwu nke mbụ nke isi nke iri, a gwara anyị na ọ bụ n'afọ nke atọ nke Sairos, ma n'isi nke mbụ, a gwara anyị na Deniel biri naanị, ma ọ bụ gara n'ihu ruo n'afọ mbụ nke Sairos.

Deniel gara n'ihu ruo n'afọ mbụ nke eze Sairos. Daniel 1:21.

Ruo afọ abụọ, Sairos ejirila isi chikọọ ọchịchị ọnụ na Darios, onye Midia; ya mere, ọ bụ afọ nke atọ ya, ma ọ bụkwa afọ mbụ ya.

N'afọ nke atọ nke Sairos, eze Peshia, e kpugheere Daniel otu okwu, onye a kporo aha ya Belteshaza; okwu ahụ bụkwa eziokwu, ma oge a kara aka dị ogologo: o wee ghọta okwu ahụ, ma nwee nghọta banyere ọhụ ahụ. Daniel 10:1.

N'amụma, a na-ewebata Sairos n'ọhụ mbụ na nke ikpeazụ nke Daniel. Isi nke mbụ nke Daniel, dika e gosiputaworị n'isiokwu ndị gara aga, na-anọchi anya mmụọ ozi mbụ nke Mkpughe isi nke iri na anọ. Mgbe a na-akowaputa mmụọ ozi mbụ ahụ n'amụma, ọ na-enwe njirimara amụma niile nke mmụọ ozi atọ niile nke Mkpughe iri na anọ. Nzọkwụ atọ nke ozi ọma ebighị ebi nke e sere n'ime mmụọ ozi mbụ ahụ bụ, “tụony Chineke egwu,” “nyenu Ya otuto,” n'ihi na “oge ikpe Ya eruwo.”

N'ihi na Daniel na ndị ikom atọ ahụ a ma ama “tụnyu Chineke egwu,” ha hooro iju nri Babilon, ma nogide buru ndi na-eri naanị ihe okuku. N'ule a na-ahụ anya sochirinụ, Daniel na ndị ikom atọ ahụ a ma ama “nyere Chineke otuto” n'odidi ahụ ike ha, nke putara ihè n'itunyere ha na ndi riri nri Babilon. Mgbe afọ atọ gasiri, “oge ikpe” rutere mgbe Nebukadneza nwalere ha ma choputa na ha nwere amamihe karịa ndi amamihe Babilon niile ugboro iri.

A na-anochikwa nzokwu atọ nke ozi-oma ebighi ebi anya n'isi nke ikpeazu nke Daniel dika usoro nke mmuba nke ihe omuma si eme ka ndi a na-aza ajuju n'ihu ihè ahụ e kpughere n'oge ogwugwu di ọcha, mee ka ha di ọcha di ka ọcha, ma nwaputa ha. N'isi mbụ nke Daniel, dika n'isi ikpeazu ya, a kwara nzokwu atọ nke mmụọ-ozu mbụ, nke gunyerekwana ndi mmụọ-ozu atọ ahụ nile. N'ihi na isi nke mbụ bụ ozi-oma ebighi ebi nke mmụọ-ozu mbụ, isi nke abuo nke Daniel na-anochi anya mmụọ-ozu nke abuo nke Mkpughe iri na anọ, ebe a na-anochi anya ule nke onyinyo nke anu ohia ahụ ma ọ bụ onyinyo nke Kraist, dika ọ dikwa n'ule nke abuo n'ime nzokwu atọ nke isi nke mbụ.

N'ihi na isi nke mbụ na nke abuo nke Daniel na-anochi anya mmụọ ozi mbụ na nke abuo nke Mkpughe iri na anọ, isi nke atọ na ule ahụ e mere n'Ozara Dura na-anochi anya ozi mmụọ ozi nke atọ, ya na idọ aka ná ntị ya ka mmadu ghara inara akara nke anu ohia ahụ. N'isi nke mbụ nke Daniel, a kporo afọ mbụ nke Sairos aha, ma n'isi nke iri, nke bu ohu ikpeazu nke Daniel, a na-anochi anya Sairos site n'afọ nke atọ ya, ma anyi maara na afọ nke atọ ahụ bu afọ mbụ ya, n'ihi na Daniel gara n'ihu naanị ruo n'afọ mbụ nke Sairos.

Ya mere, Sairos bu ihe nnochianya nke afọ mbụ nke nwere afọ atọ n'ime ya. O bu ihe nnochianya nke ozi mmuo-ozu mbu. A kporo afọ mbu Sairos aha n'amaokwu ikpeazu nke ohuu mbu Daniel, e wee kporo ya ozo n'amaokwu mbu nke ohuu ikpeazu Daniel. O di mkpa ighota ihe nnochianya amuma nke Sairos, ma ihe mbu anyi na-achoputa bu na o na-anochi anya ozi mmuo-ozu mbu. A puru iji amuma kwado nke a site n'eziokwu ahụ na Daniel kporo afọ nke atọ ya aha dika nke mbu ya, ma nke ka mkpa, e ji iwu mbu nke o kwusara mata ya.

Ogu nke Gabriel na-aluso ndi eze Peasia ugu n'isi nke iri, bu banyere iweta Sairos ruo n'oke ebe o ga-emezu ma kposaa nke mbu n'ime iwu atọ ahụ, nke ga-ekwe ka ndi Juu laghachi ma wughachi Jerusalem na ulo nsọ. Iwu nke atọ ahụ ga-akara mmalite amuma nke afọ puku abuo na nari atọ, nke gwusiri mgbe mmuo-ozu nke atọ bjarutere n'October 22, 1844. Iwu nke atọ ahụ nochiri anya mmuo-ozu nke atọ, ya mere iwu mbu nke Sairos nochiri anya mjarute nke mmuo-ozu mbu ahụ n'afọ 1798. Sairos nochiri anya mmuo-ozu mbu ahụ, ma n'ihu nke a, n'akwukwo Daniel afọ mbu ya nochiri anya afọ atọ.

Ya mere, Sairos na-anochi anya "oge ogwugwu," n'ihu na o bu mgbe mmuo ozi mbu ahụ (Sairos) bjarutere n'afọ 1798 ka "oge ogwugwu" bjarutere, a kpoputakwa akara nke akwukwo Daniel. A kwenyere na e si n'okwu Peshia Ochie "Kuruš," nke putara "anwu," nweta aha ahụ bu Sairos, tinyere okwu Elam "kursh," nke putara "ocheeze," nke na-egosi njiko ya na ikike eze ma o bu ochichi eze. Aizaya na-ekwu kwa banyere agwa ndi a nke Sairos.

Onye na-ekwu banyere Sairos, O bu onye-ozuzu aturu m, o ga-emekwa ihe niile na-atọ m utọ: obuna na-asị Jerusalem, A ga-ewughachi gi; na ulo nsọ, A ga-atọ ntala gi. Otu a ka Jehova kwuru nye onye Ya tere mmanu, bu Sairos, onye m jidere aka nri ya, iji merie mba di iche iche n'ihu ya; m ga-atopukwa ukwu ndi eze, imeghe n'ihu ya onu uzo abuo ahụ; a gaghikwa emechi onu uzo ama ndi ahụ; Aga m aga n'ihu gi, mee ka ebe gbagoro agbago di larii: Aga m akurisi ibo uzo ola kopa, gbajikwa mkporogwu igwe: M ga-enyekwa gi aku nke ochichiri, na ogaranya zoro ezo nke ebe nzuzo, ka i wee mara na mu onwe m, Jehova, onye kporo gi n'aha gi, bu Chineke nke Izrel. N'ihu Jekob, ohu m, na Izrel, onye m horo, akpola m gi n'aha gi: akpola m gi aha ozo, o bu ezie na i maghi m. Abu m Jehova, ozo adighi; o dighi Chineke ozo ma e wezuga m: M kekotara gi ike, o bu ezie na i maghi m: Ka ha wee mara site n'ebe anyanwu si aputa, nakwa site n'odida anyanwu, na o dighi onye ozo ma e wezuga m. Abu m Jehova, ozo adighi. Aizaya 44:28-45:6.

Sairos bu ihe nnochianya Kraist, n'ihu na o bu "onye e tere mmanu" nke Onyenwe anyi, a kpokwara ya "onye-ozuzu aturu" nke Chineke, onye na-ewu Jerusalem ma na-atọ ntala ulo nsọ. O bu ya ka e jikotara na mmeghe onu uzo e mechiri emechi, dika Kraist bu Onye na-emepe, o dighikwa onye obula na-emechi; na-emechikwa, o dighikwa onye obula na-emepe. E nyekwara Sairos "aku nke ochichiri, na aku zoro ezo nke ebe nzuzo." Sairos na-emezu otutu akara ngosi di n'ahiri mmeghari ndozighari.

O na-akara oge ogwugwu ahụ, mgbe mmuo ozi mbu bjara, mgbe a na-emepe akwukwo Daniel ma n'oge ahukwa mmuba nke omuma puta nke sitere n'"aku nke ochichiri, na aku zoro ezo nke ebe nzuzo." "Aku nke ochichiri, na aku zoro ezo nke ebe nzuzo" ahụ bu ihe mejuputara "ntala" ahụ a "na-ewu," na "ulo nsọ" ahụ a ga- "to." Kraist, Onye e jiri Sairos nochie n'udi, bu "onye e tere

mmanu” nke Onyenwe anyi, dika e tere Kraist mmanu n’oge baptizim Ya. Ya mere, Sairos abughi naani obibia nke mmuo ozi mbu, kama o bukwa mmuo ozi nke abuo nke na-enye mmuo ozi mbu ike mgbe o na-agbadata, dika Mmuo Nso siri gbadata mgbe e tere Kraist mmanu. N’ubochi Oktoba 22, 1844 Kraist meghere uzo ma o bu “onu uzo ama” banye n’Ebe Kachasi Nso, nke bu onu uzo ama e mechibidoro emechi. Sairos na-akara kwa obibia nke mmuo ozi nke ato.

Sairos bu mmuo ozi mbu, ma mmuo ozi mbu ahụ nwere ihe niile mejuputara mmuo ozi ato ahụ nile. Sairos bu oge ogwugwu na 1798, mgbe mmuo ozi mbu ahụ bjarutere. Sairos na-anochi anya August 11, 1840, mgbe e nyere ozi mmuo ozi mbu ahụ ike (tee ya mmanu). O na-anochi anya oru nke ito ntoala, dika e si gosiputa ya n’imeputa chaati 1843 ahụ n’onwa Mee nke 1842. O na-anochi anya iwulite ulo nso ahụ, dika e kewara klas abuo ahụ n’oge nkuda mmuo mbu ahụ n’April 19, 1844, ma o na-anochikwa anya nkewa nke abuo ahụ n’oge nnukwu nkuda mmuo nke October 22, 1844.

Ihe iriba ama nile nke mmeghari mgbanwe nke ndi Millerite ka e jiri Sairos buru ihe atu, ya mere, iriba ama ndi ahụ na-anochikwa anya iriba ama nke mmeghari nke puku iri na anọ na puku anọ. Mmeghari ndi Millerite ka e buru uzo site n’ihe iriba ama ndi ahụ Kraist kporo aha na ha ga-ebu uzo bia tupu akuko ihe mere eme nke ndi Millerite.

“Amuma o bughi naani na-ebu amuma uzo na nzube nke obibia Kraist, kama o na-egosikwa ihe iriba ama ndi mmadu ga-eji mara mgbe o di nso. Jizos kwuru, si: ‘A ga-enwekwa ihe iriba ama n’anyanwu, na n’onwa, na n’kpakpando.’ Luk 21:25. ‘Anyanwu ga-agba ochichiri, onwa agaghi enyekwa ihè ya, kpakpando nke eluigwe ga-ada, a ga-amakwukwa ike ndi di n’eluigwe jijiji. Mgbe ahụ ka ha ga-ahụ Nwa nke mmadu ka o na-abia n’urukpu ojii di iche iche nke eluigwe n’ike di ukwu na n’ebube.’ Mak 13:24–26. Onye mkpughe ahụ si otu a kowaa nke mbu n’ime ihe iriba ama ndi ga-ebute obibia nke ugboro abuo ahụ: ‘E nwekwa nnukwu ala oma jijiji; anyanwu wee buru nwa dika akwa mkpe nke ntutu isi, onwa dum wee buru dika obara.’ Mkpughe 6:12.”

“A huru ihe iriba ama ndi a tupu mmeghe nke nari afọ nke iri na itoolu. N’ime mmezu nke amuma a ka ala oma jijiji kachasi egwu e dekorola n’akuko mere, n’afọ 1755.” The Great Controversy, 304.

Ihe iriba ama ndi kwusara Obibia nke Abuo malitere ntakiri oge tupu afọ 1798, ya bu, n’afọ 1755. Afọ 1798 bu njedebe nke ndoro n’agha nke Izrel ime mmuo n’ime Babilon ime mmuo, nke Nwanyi White na-akuzi na e ji ya mee ihe nnochianya site na ndoro n’agha n’eziokwu nke Izrel n’eziokwu n’ime Babilon n’eziokwu, nke kwusiri na njedebe nke afọ iri asaa nke ndoro n’agha ahụ, mgbe Sairos si n’onu uzo ama ndi emeghe emepe banye wee were Babilon, ma gbuo Belshaza.

“Taa uka Chineke taa nwere onwe ya ibuga n’ihu ruo n’izu oke atumatu di nso ahụ maka nzoputa nke agburu furu efu. Ruo otutu nari afọ ndi mmadu Chineke tara ahuhu n’okpuru mmachi nke nnwere onwe ha. E machibidoro ikwusa ozioma ahụ n’idi ocha ya, a na-etinyekwa ntaramahuhu kachasi njo n’ahụ ndi niile kpebisiri ike inupu isi n’iwu mmadu. N’ihi ya, nnukwu ubi vain nke omume oma nke Onyenwe anyi foro nke nta ka o buru nke a hapuru

kpamkpam n'enweghi onye na-arụ ọrụ n'ime ya. E wepuru ndi mmadu ihè nke okwu Chineke. Ochiichiri nke njehie na nkwenkwe ụgha yi egwu ihichapu ihe omuma banyere ezi okpukpe. Uka Chineke di n'uwa no n'eziokwu n'agha ndoro n'agha n'oge ogologo a nke mkpagbu na-enweghi ebere, dika umu Izrel si no n'agha ndoro n'agha na Babilon n'oge mbibi ha." Prophets and Kings, 714.

Ngwucha nke afọ iri asaa ahụ di na Babilon bu ihe nnochianya nke 1798, ma e nwere ihe iriba ama ndi buru 1798 uzo, ndi kwusara na nloghachi Kraist di nso.

"Obibia nke ndi agha Sairos n'ihu mgbidi Babilon bu ihe iriba ama nye ndi Juu na mgbaputa ha n'idokpu n'agha na-abjuru nso. Karia otu nari afọ tupu amuo Sairos, Mmuo Nso nke mkpughe akpwo ya aha, ma mee ka e deko n'ezie ọrụ ahụ o ga-arụ n'inaputa obodo Babilon n'amaghi ama, na n'ikwadebe uzo maka ntọhapu umu nke ndoro n'agha." Prophets and Kings, 551.

Sairos bukwa ihe nnochianya nke ihe iriba ama ndi bu uzo 1798. Ndi odeakuko ihe mere eme adighi akowa nke oma banyere ochichi Deairos na Sairos, ma Okwu Chineke doru anya. Alaeze Midia na Peasia sochiri Alaeze Babilon, eze mbu nke Midia na Peasia bu Deairos, o bu ezie na o bu nwa nwanne ya Sairos bu onye ochiagha ahụ meriri Babilon n'abalị ememme ikpeazu Belshaza. Sairos na Deairos abuo ahụ bu ihe nnochianya nke oge njedebe nke ndoro n'agha afọ iri asaa ahụ, nke na-anochi anya oge ogwugwu na 1798, ma nke ahụ bukwa ihe nnochianya nke oge ogwugwu na 1989.

Oge ogwugwu n'akuko ihe mere eme Mosis ka e ji omumu Eron na Mosis, nke kewara onwe ha afọ ato, gosi ya. Akuko ahụ siri n'uzo zuru oke nke ukwu akuko ihe mere eme Kraist, ma oge ogwugwu n'akuko ahụ ka e ji omumu Jon mara ya, ma onwa isii ka e mesiri, omumu nke nwa nwanne ya Jizos. Oge ogwugwu ahụ nwere ihe akara uzo abuo, Daraias na Sairos abuo ahukwa na-akara njedebe nke ndota n'agha afọ iri asaa, nke siri njedebe nke ndota n'agha afọ otu puku nari abuo na iri isii. Mmeru ahụ na-egbu egbu nke anu ohia papal ahụ na 1798, ka e mesiri n'afọ sochirinụ onwu nke onye ahụ nke nokwasiri ya n'elu ma chia ya. Na 1989, Reagan na Bush nke mbu, ha abuo bu ndi isi ala.

Sairos na-akara ihe iriba ama ndi na-ekwuputa obibia oge ogwugwu, o na-akara kwa oge ogwugwu ahụ. O na-akara mmuba nke omuma, na inye ike nye ozi mbu mgbe mmuo-ozu si n'elugwe ridata, o na-akara kwa ọrụ a na-eburu mgbe ahụ n'ito ntọala, ọrụ iwu ulo nso, na obibia mmuo-ozu nke ato mgbe Onye-Ozi nke Ogbugba-ndu ahụ na-abia n'ulo nso Ya na mberede.

N'afọ nke ato nke Sairos, eze Peasia, e kpughere Daniel okwu; onye a na-akpo aha ya Belteshaza; okwu ahụ bukwa eziokwu, ma oge a kara aka di ogologo: o wee ghota okwu ahụ, nwee nghota banyere ohu ahụ. N'ubochi ndi ahụ, mu onwe m, Daniel, no na mwute izu ato zuru ezu. Erighi m achicha uto, anu ahụ abiaghikwa n'onu m, mmanya abatawokwa n'onu m; esikwaghi mmanu tee onwe m ma oli, ruo mgbe izu ato zuru ezu mezuru. N'ubochi nke iri abuo na ano nke onwa mbu, mgbe m no n'akuku nnukwu osimiri ahụ, nke a na-akpo Hidekel. Daniel 10:1-4.

Akara nke Sairos na Belteshaza na-anochi anya otu akuko amuma puru iche n'oge ikpeazu. Akara nke Belteshaza na-agwa anyi na ndi a na-anochi anya ha bu otu nari puku iri ano na ano, ndi bu ogbo ikpeazu nke ndi ogbugba ndu. A na-edobe ha n'akuko amuma nke Sairos na-anochi anya, nke na-anochi anya akuko nke bu uzo 1798, na 1989, na Septemba 11, 2001, n'ih na Sairos na-anochi anya ihe iriba ama uzo ndi ahụ niile. O na-anochikwa anya ndakpo olileanya nke Julai 18, 2020, obuna iwu Sonde nke ga-abia n'oge na-adighi anya na United States. Isi ihe ga-enyere imata ebe a dobara ohuu ikpeazu Daniel n'amuma bu ihe Daniel maara.

N'amaokwu nke mbu, Daniel (Belteshazzar) nwere nghota banyere ma "ihe ahụ" ma kwa "ohu ahụ." "Ihe ahụ" bu okwu Hibru "dabar," nke putara "okwu," a na-ejikwa ya eme ihe site n'onu Gabriel iji nochite anya ohu "chazon" nke afọ puku abuo nari ise na iri abuo ("oge asaa"). "Ohu ahụ" di n'amaokwu nke mbu, nke Daniel na-aghota, bu ohu "mareh" nke afọ puku abuo na nari ato. Ndi ogbugba ndu Chineke nke ubochi ikpeazu aghotaghi "oge asaa" ahụ n'oge ogwugwu na 1989. Ha aghotaghi "oge asaa" ahụ ruo mgbe Septemba 11, 2001 gachara; ya mere, Daniel aghaghi idi n'oge mmeghari ndozighari amuma nke Sairos nochiri anya ya mgbe Septemba 11, 2001 gasiri, n'ih na Daniel, nke nochiri anya mmeghari amuma ikpeazu, na-aghota ma "ihe ahụ" ma "ohu ahụ."

A kwara Daniel di ka onye no n'ime oge iru uju nke ubochi iri abuo na otu. "N'ubochi ndi ahụ" nke iru uju, Daniel bira ghota "ihe" ahụ, o nwekwara nghota banyere "ohu" ahụ. E kpugheere Daniel eziokwu nke "ihe" ahụ nochiri anya ya n'ubochi iru uju ahụ. A na-anochi anya ndi nke Chineke dika ndi "na-eru uju" n'ahiri mgbanwe tupu Mkpụ Etiti Abali. A na-anochi anya iru uju ahụ site n'aka Mata na Meri ka ha na-eru uju n'ih Lazaros, kpomkwem tupu Nbata Mmeri ahụ. E gosiputara ya site na nkuda mmuo nke sochiri ndakpo olileanya mbu n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerite di ka Jeremaya siri kwuputa ya.

A huru okwu gi, m wee rie ha; okwu gi wee bururi m onu na inuri obi nke obi m: n'ih na a na-akpo m aha gi, O Onyenwe anyi, Chineke nke usuu ndi agha. Anoghi m n'ogbakọ ndi na-akwa emo, o dighikwa m anuri; ano m naani m n'ih aka gi: n'ih na i mejuworo m iwe oku. Gini mere ihe mgbu m ji buru nke na-adigide adigide, onya m burukwa nke a na-apughu igwo, nke na-aju ka a gwoo ya? I ga-aburi m kpankpan dika onye ugha, na dika mmiri nke na-ada ada? Jeremiah 15:16-18.

Jeremaja "anughi onye onu," di ka umu amaala Sodom na Ijpt mere na Mkpughe isi nke iri na otu, n'onwu nke ndi ama abuo ahụ. "Ighara inuri onu" bu iru uju. Iru uju Belteshaza na-akowaputa iru uju ahụ nke jikotara ya na onwu nke ndi ama abuo ahụ. N'ubochi Julai 18, 2020, na Novemba 3, 2020, e gburu ndi ama abuo nke ezi mpi Protestant na mpi Republican nke anu ohia nke uwa n'okporo ama Sodom na Ijpt, ebe a kpogiderekwa Onyenwe anyi n'obe. Mgbe a kpogidere Onyenwe anyi n'obe, ndi na-eso uzo Ya malitere iru uju. E nochiri ndi ama abuo ahụ na Mkpughe isi nke iri na otu anya dika Mosis na Ilaija.

E nwere ntuka ise banyere Kraist dika Majkel n'Akwukwo Nso, ato n'akwukwo Daniel, otu n'akwukwo Jude, na nke ozo n'akwukwo Mkpughe. N'isi nke iri, nke anyi na-atule ugbo a, a kporo Majkel aha ugboro abuo, n'amaokwu nke iri na ato na nke iri abuo na otu, ma e mesia ozo

n'isi nke iri na abụọ, amaokwu nke mbụ. A kọwara onye ọ bụ n'Akwụkwọ Mkpughe iri na abụọ, amaokwu nke asaa. N'akwụkwọ Jude, a kọwara Maikel dika onye kpolitere Mozis n'onwụ, onye, n'Akwụkwọ Mkpughe isi nke iri na otu, bụ otu n'ime ndị àmà ahụ nwurụ anwụ n'okporo ámá.

Ya mere, aga m etinye unu n'uche, ọ bụ ezie na unu amaralarị ihe a mbụ, otú Onyenweanyi, mgbe Ọ zoputasiri ndị ahụ n'ala Ijpt, emesia bibie ndị na-ekweghi ekwe. Ma ndị mmụọ-ozị ndị ahụ ndị na-edebeghi onodu mbụ ha, kama ha hapuru ebe obibi nke ha, O debeela ha n'agbu ebighi ebi n'okpuru ochichiri ruo ikpe nke nnukwu ubochi ahụ. Dika Sodom na Gomora, na obodo ndi gbara ha gburugburu n'otu aka ahụ, na-enyefe onwe ha n'ikwa iko, na-eso anu ahụ na-abughi nke okike, ka e gosiri ha dika ihe atụ, ka ha na-ata ahuhu n'ibo obo nke oku ebighi ebi. N'otu aka ahukwa, ndi nro ruru aru a na-emeto anu ahụ, na-eleli ochichi, ma na-ekwulu ndi di elu. Ma Maikel onyeisi ndi mmu-ozu, mgbe ya na ekwensu na-aso mpi, na-arurita uka banyere ahụ Mozis, atughi anwa ibo ya ebubo nkulu, kama o siri, Ka Onyenweanyi baara gi mba. Jud 5-9.

N'akwụkwọ Jud, n'onodu metutara ma Sodom ma Ijpt, nke na-anochi anya nnukwu obodo ahụ ebe e gburu Mozis na Ilaija n'Akwụkwọ Mkpughe isi nke iri na otu; Kraist, onye e ji Maikel nochite anya ya, na-eme ka ahụ Mozis bilie n'onwụ. Mozis na Ilaija anowo nwuo ubochi ihe atọ na okara n'Akwụkwọ Mkpughe isi nke iri na otu, ubochi iru ujú maka Belteshaza na-erukwa ogwugwu mgbe Maikel si n'elugwe rịdata. Ahiri n'elu ahiri, Daniel isi nke iri amaokwu nke mbu ruo nke anọ, na-akowaputa oge iru ujú ahụ nke na-agwu mgbe Maikel mere ka ndi àmà abuo ahụ bilie n'onwụ.

Anyi ga-aga n'ihu n'omumu a n'isiokwu na-esonu.

“Nna horo Mozis na Ilaija ka ha buru ndi ozi Ya zigara Kraist, ka ha werekwa ihè nke Eluigwe nye Ya otuto, ma soro Ya kwurita ihe banyere njujuanya Ya nke na-abia, n'ih na ha ebila n'elu uwa dika mmadu; ha ahwo mwute na ahuhu nke mmadu, ma wee ike inwe omiko n'onwunwa Jisos, n'ime ndu Ya n'elu uwa. Ilaija, n'onodu ya dika onye amuma nye Izrel, nochiri anya Kraist, oru ya kwa yiri, ruo n'oke ufodu, nke Onye Nzoputa. Mozis kwa, dika onye ndu Izrel, guzoro n'onodu Kraist, na-ekwurita okwu na Ya ma na-agbaso ntuziaka Ya; ya mere, ndi a abuo, n'etiti igwe ndi agha nile zukotara gburugburu ocheeze Chineke, kacha kwesi ekwesi ije ozi nye Okpara Chineke.”

“Mgbe Mozis, n'ikpasu iwe n'ih ekweghi-ekwe nke umu Izrel, jiri iwe tie nkume ahụ ma nye ha mmiri ahụ nke ha kporo oku ya, o were otuto ahụ nye onwe ya; n'ih na uche ya juputara nke ukwu n'ilekwasi anya n'enweghi ekele na nupuisi nke Izrel, nke mere na o meghi ka Chineke wee nsopuru ma bulie aha Ya elu, n'ime ime ihe ahụ nke Ọ nyere ya iwu ka o mee. Ọ bụ atumatụ nke Onye Puru Ime Ihe Nile ka Ọ na-ebubata umu Izrel ugboro ugboro n'onodu siri ike, ma mgbe ahụ, n'ime oke mkpa ha, jiri ike Ya naputa ha, ka ha wee mata nlekota puru iche Ya n'ebe ha no, ma nye aha Ya otuto. Ma Mozis, n'irube isi n'aguu sitere n'obi ya nke anu ahụ, were nsopuru ahụ kwesiri Chineke nye onwe ya, daba n'okpuru ike Setan, a machibidokwara ya ibanye n'ala ahụ e kwere ná nkwa. A si na Mozis nogidere na-eguzosi ike, Onyenwe anyi gaara eduru ya banye n'ala ahụ e kwere ná nkwa, ma emesia ga-ebuli ya gaa n'Eluigwe n'enweghi ihu onwụ.”

“Dịka ọ dị, Mozis gabigara n’ọnwụ, ma Ọkpara Chineke si n’Eluigwe rịdata wee kpọlite ya n’ọnwụ tupu ahụ ya ahụ ire ure. Ọ bụ ezie na Setan soro Maikel gbalịsie ike n’ihe banyere ahụ Mozis, ma kwuo na ọ bụ ihe o nwere ikike ziri ezi iri, o nweghị ike imeri Ọkpara Chineke; a kpọkwara Mozis, n’ahụ a kpọlitere n’ọnwụ ma mee ka ọ dị ebube, gaa n’uloikpe Eluigwe, ma ugbu a ọ bụ otu n’ime mmadụ abụọ ahụ e nyere nsopurụ, ndị Nna zitere ka ha na-ejere Ọkpara Ya ozi.”

“N’ihapụ onwe ha ka ọra merie ha otú a, ndị na-eso ụzọ ahụ tufuru mkparịta ụka dị n’etiti ndị ozi nke Eluigwe na Onye Nzọpụta e mere ka a dị ebube. Ma mgbe ha tetara na mberede n’ọra miri emi, ma hụ ọhụ ahụ dị ebube n’ihu ha, obi uto dị elu na itụnanya dị nsọ juputara n’ime ha. Ka ha na-ele anya n’ụdị ahụ na-enwu gbaa nke Nna ha ukwu ha hụrụ n’anya, a manyere ha iji aka ha kpuchie anya ha, ebe ha na-enweghị ike n’uzọ ọzọ idi oku ebube ahụ a na-apughị ikowa akowa nke yi onye ya, nke na-eziputa ụzari ihè dịka nke anyanwụ. N’oge dị mkpirikpi, ndị na-eso ụzọ ahụ hụrụ Onyenwe ha ka e mere ka ọ dị ebube ma bulie ya elu n’ihu anya ha, na ndị ahụ na-enwu gbaa, ndị ha matara dịka ndị Chineke meere amara, na-asopurụ ya.” The Spirit of Prophecy, volume 2, 329, 330.